

Xalq so'zi

2023-YIL — INSONGA E'TIBOR VA SIFATLI TA'LIM YILI

1991-yil 1-yanvardan chiqa boshlagan

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2023-yil 19-dekabr, № 269-270 (8612-8613)

Seshanba

Saytimizga o'tish uchun QR-kodini telefoningiz orqali skener qiling.

ISHLAB CHIQARISH VA XIZMATLAR SOHASINI YANADA RIVOJLANTIRISH VAZIFALARI BELGILAB BERILDI

Prezident Shavkat Mirziyoyev raisligida 18-dekabr kuni hududlarda ishlab chiqarishni yanada kengaytirish va xizmatlarni rivojlantrish masalalari muhokamasi yuzasidan videoselektor yig'ilishi o'tkazildi.

Jahonda ro'y berayotgan voqealar oqibatida mamlakatimiz iqtisodiyoti uchun zarur bo'lgan xomashyo va mahsulotlar narxi, ulurni yetkaшиб berish xarajatlari oshmoqda. Shuning uchun, eng avvalo, o'zimizdag'i xomashyonni chucher qayta ishlab, raqobatbardosh mahsulotlarni ko'paytirish kerak.

Yig'ilishida bu boradagi tizimni takomillashtirish choralariga belgilandi. Unga ko'ra endi hududlarda ishlab chiqarish, sanoat zonalari va eksport bilan Savdo-sanoat palatasi shug'ullanadi. Investitsiyalar, sanoat va savdo vazirligining viloyat boshqarmalari va tuman bo'limlari tugatiladi. Eksport agentligi va jamg'armasi, "O'zbekekspertiza" tashkiloti ham Savdo-sanoat palatasi tizimiga o'tadi.

— Loyiha va eksport qilish tizimini davlatdan tadbirkorlarning o'zi boshqaradigan tashkilotga olib berapmiz. Bu tadbirkorlarni eshitish, talab va istaklarini amalga oshirish uchun kerak, — dedi Shavkat Mirziyoyev.

Davlatimiz rahbari ishlab chiqarish va eksportni ko'paytirish bo'yicha yangi imkoniyatlarni ko'rsatib o'tdi.

Bungungi kunda to'qimachilik sanoatida qo'llaniladigan ayrim mato va sintetik kalava ip chetdan olib kelinmoqda. Shu bois mahalliylashtirish va eksportni oshirishga qaratilgan koplab loyihihlar boshlangan.

Masalan, Yuqori Chirchiq tumanida gazlama ishlab chiqarish va bo'yoxxonalar tashkil qilish bo'yicha 350 million dollarlik, Nukus shahrida sun'iy tola, gazlama-mato va bo'yoqxonalar yonalishida 60 million dollarlik loyihihlar rejalashtirilgan. Andijon va Samarqand shaharlarida sun'iy toladan parda va mebel matolari ishlab chiqarish yo'lgan qo'yildi. Paxtaobod tumanida to'qimachilik sanoat zonasini tashkil qilinadi. Qoraqalpog'iston va 6 ta viloyatda sun'iy toladan kalava ip tayyorladigan 15 ta loyiha ishga tushiriladi.

Umuman, kelgusi yilda

to'qimachilikdakda yana 700 million dollar qo'shilgan qiymat yaratish mumkinligi qayd etildi. Shu bois bu tarmod korxonalarini qo'llab-quvvatlash bo'yicha yangi tartib joriy qilinadi. Buning uchun yuqori qiymat yaratadigan yangi loyihalarga 200 million dollar resurs sifatida ajariladi. Matoni bo'yash korxonalariga suv tozalash inshootlari xarajatlari davlat hisobidan qoplab beriladi. Sanitariya bo'yicha xalqaro standartlari joriy qilgan to'qimachilik korxonalariga 100 million so'mgacha subsidiya ajariladi.

Mahsulotlarning sifatini ta'minlash maqsadida xorijan dizayner, marketolog va konstruktordar jalb etish kerakligi aytildi.

Malumki, jahonga chiqish uchun eng muhim jihatdarni biri — brend. "O'zbekistonda ishlab chiqarilgan" degan yoriligi mahsulotlarni brendga aylanmagani sababli tashqi bozorda arzon sotilyapti.

Shu bois Prezident mamlakatimiz mahsulotining faqat solishisi emas, balki tashqi bozorlarda brend sifatida tanilishi uchun ham ko'maklashish zarurligini ta'kidladi.

Savdo-sanoat palatasiga mato, kiyim, gilam, pojabsal, charm, oziq-ovqat, uy buyumlari va qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi mahalliy korxonalarini brendlari talablariga to'liq moslashtirib, buyurt-malarni joylashtiruvchi "sorsing" kompaniyalar bilan bog'lash vazifasi qo'yildi.

Mahalliy korxonalarimizning xalqaro ko'rgazmalarda ishtirokini ko'paytirish, Yevropa va Osiyo shaharlarida savdo uylarini oshish bo'yicha ko'rsatmalar berildi.

Shuningdek, mashhur nomdag'i mahsulotlarni yurtimizda ishlab chiqarish ham mumkin. Misol uchun, kelgusi yil Chirchiq Germaniya texnologiyasi asosida yiliga 2,5 million dona alyuminiy qadoqlash korxonasi ishga tushadi. Bu nafaqat salqin ichimliklar, balki kosmetika, mayish kimyo, oziq-ovqat yo'nalishidagi korxonalar uchun ham qayliylik. Bunday imkoniyatlardan foydalanan, nufuzli brendlarni O'zbekistonga olib

kelish zarurligi aytildi.

Qayd etilganidek, buning uchun yangicha yondashuvlar joriy qilinadi: — brendlari ostida ishlab chiqarishni boshlayotgan korxonalariga xalqaro standartlari joriy qilish, ekologiya va sertifikatlash xarajatlari qoplab beriladi;

— mahalliylashtirishni kamida 60 foizga yetkaшиб sharti bilan ular uchun zarur baracha xomashyorlar bojxona to'lovlardan ozod qilinadi;

— kamida 30 foiz mahsulotini brend ostida ishlab chiqaradigan tadbirkorlarga xorijiy investitsiya ishtirokida korxonalar uchun nazarda tutilgan imtiyoz va yengiliklar beriladi;

— yirik brendlardan jalb qilingan texnolog, dizayner, marketolog kabi mutaxassislardan O'zbekistonda ishlaganligi uchun to'lovlar undirilinadi.

Yurtimizda kimyo sanoati uchun ham ko'p xomashya mayjud. Hozirgi kunda kamda 3 milliard dollarlik loyihihlar shakkantirilgan.

Elektrotexnika sanoatiga 2 milliard dollarlik loyihihlar uchun imkoniyat ham, katta bozor ham bor. Masalan, yurtimizda qurilayotgan 27 gigavatt quvvatiyuq yoshosh va shamol stansiyalari uchun 500 million dollarlik kabelga ehtiyoj bor. Xuddi shunday, maishiy texnika, transformator kabi uskunalarga ham talab yuqori.

Kelgusi yilda Ohangaron sanoat zonasida ishga tushiriladigan 120 million dollarlik 5 ta loyiha hamda Buxoro shahrida tashkil etiladigan 120 million dollarlik texnopark bu mahsulotlarni mahalliylashtirishga yo'nalitirgan.

Mazkur tarmoqlarda ham ishlab chiqarishni ko'paytirish bo'yicha tashkilotlarning qurilishini berildi.

Bu ishlab chiqarishni ko'paytirish bo'yicha tashkilotlarning qurilishini berildi.

Davlatimiz rahbari Qoraqalpog'iston tumanlari va Nukus shahrida sanoatni rivojlantrish masalasiga alohida e'tibor qaratadi. Bu hududda ishlab chiqarishni kengaytirishga past foizda kredit berish uchun 100 million dollar ajarilatigan. 23 ta istiqboli loyiha shakkantirilib, viloyatlar va tijorat

18-dekabrdan olib kelib, 6-7 kilometr

kvadrat kilometr maydonda seysmik ishlar olib

borish hamda yangi qidiruv quduqlari qurish

rejalashtirilgan.

Yig'ilishida buning uchun xorijiy investitsiyalar

jalb etish, tarmoq korxonalarini aylanma mablag'

bilan ta'minlash masalasi ko'rib chiqildi.

O'zbekiston — buyuk allomalar, fuzalolar yurti deymiz. Haqiqatan ham, shunday. Mavarounnah nomi bilan tanilgan bu zamin qadim-qadimdan ilm-ma'rifat markazi, sivilizatsiyalar chorrahosi bo'lib kelgan.

Ushbu tabarruk o'kidan dunyoga ilmu urfon ziyosini taratagan buyuk allomalar, olimu mutafakkirlar yetishib chiqqan. Ular ilm-fanning ko'plab jahbalariga asos solib, jahon tamadduning shoni mayogi

banklari biriktirilgan. Mutasaddilar ushu loyihalarning ijrosi yuzasidan axborot berildi.

Yig'ilishida xizmat ko'rsatish va turizm imkoniyatlarini yanada kengaytirish masalalari ham muhokamasi qilindi.

Joriy yilning 11 oyida 421 trillion so'milik xizmatlar ko'rsatilgan. Bu o'tgan yillardagi nisbatan 13,6 foiz ko'p.

Yil yanidan qit'isodiyotda xizmatlar ulushi 43 foizdan oshishi kutilmogda.

Lekin bu ko'rsatkichlar yetari emas. Moliya, transport, turizm, ta'lim, tibbiyot va axborot texnologiyalari sohalarda halosha imkoniyatlar qilindi.

Yaqinda Biznesni rivojlantrish banki hamda Tadbirkorlikni

rivojlantrish kompaniyasi tashkil qilindi. 2024-yil 1-yanvardan bazavizi bank xizmatlarni ko'sratuvchi mikromoniya banklari ishga tushadi. Shularga asosan, kelgusi yilda moliyaviy xizmatlar hajmi 41 trillion so'mgaga yetkazish, eksportni 2 karra oshirish muhimligi ta'kidlandi.

Mamlakatimizda turizm salohiyati katta. Buni samarali ishga solish uchun mehmonxonalar va mehmon uylarini ko'paytirish lozimgili

ta'kidlandi.

Tarixi va xushmanzara turizm maskanlarining master rejasiga tayorlanishi, ulaming infrat-zilmasiga qo'shimcha mablag' ajratilishi belgilandi.

Ulariga olib boruvchi ko'chalarni ta'mirish bilan birga, yo'lbora yillarda savdo va servis shoxobchalarini joylashtirish vazifasi qo'yildi.

Xorijda turistlar uchun zargarlik buyumlari savdosiga ham keng yo'ga qo'yilgan. Mamlakatimizda buning uchun yetari sharoit bo'lsa-da, bunday buyumlar kam ishlab chiqariladi. Shu bois kelgusi yilda har bir hududda zamonaviy zargarlik majmualarini tashkil qilish bo'yicha ko'rsatma berildi.

Shuningdek, mamlakatimizda xalqaro ipamatolari" moda haftaligini tashkil qilish taklifi bildirildi.

Borozlarimizning turistlar uchun qulayligini oshirish lozimgili qayd etildi. Ularni sayyohlar kunlab vagtini o'tkazishi mumkin bo'lgan majmualarga, madaniyatimizni aks ettiradigan "tashrif qog'oziga" aylantrish muhimligi ta'kidlandi.

Bu chora-tadbirlar natjisasida xizmatlar va turizm sohasida 2 milliondron ortiq aholi bandligini ta'minlash mumkinligi qayd etildi.

Yig'ilishida tarmoq va hududlar rahbarlarining hisobolari, tadbirkorlarning takliflari eshitildi.

Bu ishlab chiqarishni ko'paytirish bo'yicha tashkilotlarning qurilishini berildi.

Temir yo'l sohasida ham tariflar qayta ko'rib chiqildi, keraksiz imtiyozlar bekor qilindi. 6 ta tezuray va 30 ta elektr poyezd olib kelinmoqda.

Bu kelgusi yilda 20 foiz o'sishni ta'minlash imkonini beradi.

Yurtimizda xususiy ta'lim va tibbiyot xizmatlari tez o'sib bormoqda. Bunga qo'shimcha imkoniyat yaratish uchun bo'sh yerlarni shu ixtisoslik bo'yicha aksaqsiga chiqarish mumkinligi aytildi.

Bugungi kunda IT xizmatlarning yalpi ichki mahsulotimizdag'i ulushi 3-3,5 foizga teng. Kelgusi yilda kamida 30 foiz o'sishni ta'minlab, bu tarmoqda xizmatlar hajmini 41 trillion so'mgaga yetkazish, eksportni 2 karra oshirish muhimligi ta'kidlandi.

Mamlakatimizda turizm salohiyati katta. Buni samarali ishga solish uchun mehmonxonalar va mehmon uylarini ko'paytirish lozimgili

ta'kidlandi.

Tarixi va xushmanzara turizm maskanlarining master rejasiga tayorlanishi, ulaming infrat-zilmasiga qo'shimcha mablag' ajratilishi belgilandi.

Ulariga olib boruvchi ko'chalarni ta'mirish bilan birga, yo'lbora yillarda savdo va servis shoxobchalarini joylashtirish vazifasi qo'yildi.

Xorijda turistlar uchun zargarlik buyumlari savdosiga ham keng yo'ga qo'yilgan. Mamlakatimizda buning uchun yetari sharoit bo'lsa-da, bunday buyumlar kam ishlab chiqariladi. Shu bois kelgusi yilda har bir hududda zamonaviy zargarlik majmualarini tashkil qilish bo'yicha ko'rsatma berildi.

Shuningdek, mamlakatimizda xalqaro ipamatolari" moda haftaligini tashkil qilish taklifi bildirildi.

Borozlarimizning turistlar uchun qulayligini oshirish lozimgili qayd etildi. Ularni sayyohlar kunlab vagtini o'tkazishi mumkin bo'lgan majmualarga, madaniyatimizni aks ettiradigan "tashrif qog'oziga" aylantrish muhimligi ta'kidlandi.

Bu chora-tadbirlar natjisasida xizmatlar va turizm sohasida 2 milliondron ortiq aholi bandligini ta'minlash mumkinligi qayd etildi.

Yig'ilishida tarmoq va hududlar rahbarlarining hisobolari, tadbirkorlarning takliflari eshitildi.

Bu ishlab chiqarishni ko'paytirish bo'yicha tashkilotlarning qurilishini berildi.

Ilgor texnologiyalari olib kelib, 6-7 kilometr

chuqurlikda geologik burg'ilashga o'tish masalalari muhokama qilindi.

Energiya manbalalari izchil yetkazib berish, shu bilan birga, hududlar va yirik korxonalar kesimida to'lov intizomini ta'minlash muhimligi qayd etildi.

Qatar Amiri tashabbusi bilan ta'sis etilgan mukofot bilan 2016-yillardan buyon har yili global miqdorsida korrupsiyaga qarshi kurashga qo'shgan hissasining e'tirofi sifatida tanqli jamoat arbobi, eksperterlar va jurnalristar taqdirlab kelinmoqda.

Tashrif doirasida oly darajadagi muzokaralar ham bo'lib o'tadi.

O'zbekiston Prezidentining joriy yil 1-2-oktabr kunlaridagi Qatarga davlat tashrifi davomida, eng avvalo, siyosat, savdo-iqtisodiyot, investitsiya va madaniy-gumanitar sohalarda erishilgan kelishuvlarning amalga oshirilishi ko'rib chiqiladi.

Xalqaro va mintaqaviy kun tartibidagi masalalar yuzasidan ham fikr almashiladi.

►6

O'zbekiston Respublikasining QONUNI

O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga saylov va referendum o'tkazish tartibini yanada takomillashtirishga qaratilgan o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida

Qonunchilik palatasini tomonidan 2023-yil 31-oktabrda qabul qilinadi.

O'zbekiston Respublikasining QONUNI

O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga saylov va referendum o'tkazish tartibini yanada takomillashtirishga qaratilgan o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida

(Davomi. Boshlanishi 1, 2, 3-bettarda).

tegisli hududda ushu Kodeksning ijrosi ustidan nazoratni amalga oshiradi, uning bir xil tarzda q'llanilishini ta'minlaydi hamda saylovi tashkil etish va o'tkazish masalalari yuzasidan tushuntirishlar beradi;

xalq deputatlari tuman, shahar Kengashiga saylov o'tkazish bo'yicha saylov okrularini tuzadi, ularga nom va tarlib raqami beradi, chegaralarini, saylovchilar sonini ko'rsatgan holda saylov okrularining ro'yxatini e'lon qiladi;

uchastka saylov komissiyalarining faoliyatini muvofiqlashtiradi; agar uchastka saylov komissiyalarining qarorlari ushu Kodeksga bo'lsa, ushu qarorlarni mustaqil ravishda yoki tuman, shahar prokurorining taqdimnomasiga binoan bekor qiladi;

xalq deputatlari tuman, shahar Kengashi deputatligiqa nomzodlar ko'rsatgan siyosiy partiyalardan tegishli hujjatnarni qabul qilib oladi;

xalq deputatlari tuman, shahar Kengashi deputatligiqa ko'rsatilgan nomzodlarni ro'yxatga oladi va ularga guvonomalar beradi;

deputatlarga nomzod etib ro'yxatga olingenlarning tarjimayi holi va dasturlarinining asosiy yo'nashlarini chop etish hamda uchastkalarga yetkizib berishni ta'minlaydi;

nomzodlarga va siyosiy partiyalarga saylov kampaniyasida ishtirok etish uchun teng sharoitlarni ta'minlaydi;

xalq deputatlari tuman, shahar Kengashi deputatligiqa nomzodlarning ishchoni vakkallarini ro'yxatga oladi va ularga tegishli guvonomalar beradi;

uchastka saylov komissiyalarining binolar, transport va aloqa vositalari bilan ta'minlashga doir boshqa masalalarni ko'rib chiqadi;

xalq deputatlari tuman, shahar Kengashi sayloviga doir saylov byulleteninarining, saylov komissiyalar bayonnomalaring, o'z mührinring, saylovga oid boshqa hujjatlarning tayyorlanishini ta'minlaydi;

tegisli tuman yoki shahar hududidagi siyosiy partiyalar, boshqa jamaot birlashmalar, mahalliy davlat hokimiyyati organlari, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari vakillarining hamda korxonalar, muassasalar va tashkilotlar rahbarlarning saylovga tayyorgarlik ko'rish hamda uni o'tkazish bilan bog'liq masalalar yuzasidan axborotini eshitadi;

saylovchilar ro'yxatlarining tuzilishini va hamma tanishib chiqishi uchun taqdim etilishini nazorat qiladi;

uchastka saylov komissiyalarini saylov byulletenlari bilan ta'minlaydi;

xalq deputatlari tuman, shahar Kengashi saylovida saylov okrular bo'yicha saylov natijalarini aniqlaydi;

xalq deputatlari tuman, shahar Kengashi o'tkazilgan saylov yakunlarini chiqaradi, saylangan deputatlarni ro'yxatga oladi, saylov yakunlari to'g'risidagi ma'lumotlarni va saylangan deputatlarning ro'yxatlarini matbuotda e'lon qiladi;

deputatlarga tuman, shahar Kengashi deputati guvohnomasini va ko'krak nishonini beradi;

tuman, shahar Kengashi deputatlari takrori saylov, shuningdek bo'shab qolgan o'rnlarga deputatlari saylov o'tkazilishini tashkil etadi;

saylovchilarning va saylov jarayoni boshqa ishtirokchilarining murojaatlarini ko'rib chiqadi hamda ular yuzasidan qarorlar qabul qiladi, bundan uchastka saylov komissiyalarining harakatlari va qarorlar ustidan berilgan shikoyatlar mustasno;

ushbu Kodeks talablar buzilganligi to'g'risidagi materiallarni suda yoki tegishli huquqni muhafaza qiluvchi organlarga topshiradi;

saylovni tashkil etish va o'tkazish bilan bog'liq hujjatlarning arxivlarga va idoraviy arxivlarga topshirishini ta'minlaydi;

xalq deputatlari tuman, shahar Kengashiga saylov yakunlari to'g'risida tegishli xalq deputatlari tuman, shahar Kengashi axbor beradi;

xalq deputatlari tuman, shahar Kengashi saylov yakunlari to'g'risida hujjatlarning tuzilishini va hamma tanishib chiqishi uchun taqdim etilishini nazorat qiladi;

«Okrug saylov komissiyasi tegishli hujjat hujjatning tuzilishini va hamma tanishib chiqishi uchun taqdim etilishini nazorat qiladi, bundan uchastka saylov komissiyalarining harakatlari va qarorlar ustidan berilgan shikoyatlar mustasno»;

Okrug saylov komissiyalarining a'zolari xalq deputatlari tuman va shahar Kengashlarining tavsiyasiga binoan tasdiqlanadi.

Okrug saylov komissiyasining a'zolari jamoatchilikning obro'e'itborli vakkallari orasidan tasdiqlanadi»;

13) 22-moddaning matni quyidagi tahrirda bayon etilsin:

«Okrug saylov komissiyasi:

tegisli hududda ushu Kodeksning ijrosi ustidan nazoratni amalga oshiradi;

uchastka saylov komissiyalarining faoliyatini muvofiqlashtiradi; nomzodlarga saylov kampaniyasida ishtirok etish uchun teng sharoitlarni ta'minlaydi;

saylovchilar ro'yxatlarining tuzilishini va hamma tanishib chiqishi uchun taqdim etilishini kuzatib boradi;

saylov okrugi bo'yicha saylov natijalarini aniqlaydi va ularni tegishli hujjatli saylov komissiyasiga taqdim etadi;

takroriy saylov, shuningdek bo'shab qolgan o'rnlarga deputatlari saylov o'tkazilishini tashkil etadi;

saylovchilarning va saylov jarayoni boshqa ishtirokchilarining murojaatlarini ko'rib chiqadi hamda ular yuzasidan qarorlar qabul qiladi, bundan saylov komissiyalarining harakatlari va qarorlar ustidan berilgan shikoyatlar mustasno»;

14) 23-moddaning:

birinchi qismidagi "okrug" degan so'z "tegisli hujdidi" degan so'zlar bilan almashtirilsin;

ikkinci qismidagi "saylanadi" degan so'z "tasdiqlanadi" degan so'z bilan almashtirilsin;

uchinchini qismidagi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

"Zarur bo'lgan holda, uchastka saylov komissiyasining son tarkibi belgilangan tartibda Markaziy saylov komissiyasi tomonidan o'zgartirilishi mumkin";

besinchi qismidagi "okrug" degan so'z "hujdidi" degan so'z bilan almashtirilsin;

15) 24-modda:

quyidagi mazmundagi ikinchi xatboshi bilan to'ldirilsin:

"O'zbekiston Respublikasi Prezidenti, Qonunchilik palatasi, mahalliy Kengashlar deputatlari saylovlariga tayyorgarlik ko'rish va ularni o'tkazishni tashkil etadi";

ikkinci - to'qqinchi xatboshi deb hisoblansin;

uchinchini xatboshisidagi "tuzadi" degan so'z "aniqlaydi va tasdiqlaydi" degan so'zlar bilan almashtirilsin;

to'rtinchi xatboshisidagi "o'zbekcha matnidagi" "o'zgartirishlar" degan so'z "o'zgartirishlar" degan so'z bilan almashtirilsin;

16) 25-moddaning:

nomidagi "Viloyat" degan so'z "Hujdidi" degan so'z bilan almashtirilsin;

birinchi qismidagi "viloyat, tuman va shahar" degan so'zlar

"hududiy, tuman, shahar" degan so'zlar bilan almashtirilsin;

ikkinci qismining birinchi xatboshisidagi "viloyat" degan so'z "hududiy" degan so'z bilan almashtirilsin;

quyidagi mazmundagi 32-moddaning:

birinchi qismi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

"Uchastka saylov komissiyalar saylov byulletenlarini ovoz berish kuniga, shu jumladan muddatidan oldin ovoz berish kuniga kamida uch qolganida tuman, shahar saylov komissiyalaridan oladi. Saylov byulletenlarining topshirilganligi hamda qabul qilinganligini tuman, shahar va uchastka saylov komissiyasining raisi yoki rais o'rinosi yoxud kotibi tegishli hujjatda o'z imzosi bilan tasdiqlaydi";

uchinchini qismi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

"Uchastka saylov komissiyalar saylov byulletenlarini ovoz berish kuniga, shu jumladan muddatidan oldin ovoz berish kuniga kamida uch qolganida tuman, shahar saylov komissiyalaridan oladi. Saylov byulletenlarining topshirilganligi hamda qabul qilinganligini tuman, shahar va uchastka saylov komissiyasining raisi yoki rais o'rinosi yoxud kotibi tegishli hujjatda o'z imzosi bilan tasdiqlaydi";

uchinchini qismi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

"Uchastka saylov komissiyalar saylov byulletenlarini ovoz berish kuniga, shu jumladan muddatidan oldin ovoz berish kuniga kamida uch qolganida tuman, shahar saylov komissiyalaridan oladi. Saylov byulletenlarining topshirilganligi hamda qabul qilinganligini tuman, shahar va uchastka saylov komissiyasining raisi yoki rais o'rinosi yoxud kotibi tegishli hujjatda o'z imzosi bilan tasdiqlaydi";

uchinchini qismi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

"Uchastka saylov komissiyalar saylov byulletenlarini ovoz berish kuniga, shu jumladan muddatidan oldin ovoz berish kuniga kamida uch qolganida tuman, shahar saylov komissiyalaridan oladi. Saylov byulletenlarining topshirilganligi hamda qabul qilinganligini tuman, shahar va uchastka saylov komissiyasining raisi yoki rais o'rinosi yoxud kotibi tegishli hujjatda o'z imzosi bilan tasdiqlaydi";

uchinchini qismi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

"Uchastka saylov komissiyalar saylov byulletenlarini ovoz berish kuniga, shu jumladan muddatidan oldin ovoz berish kuniga kamida uch qolganida tuman, shahar saylov komissiyalaridan oladi. Saylov byulletenlarining topshirilganligi hamda qabul qilinganligini tuman, shahar va uchastka saylov komissiyasining raisi yoki rais o'rinosi yoxud kotibi tegishli hujjatda o'z imzosi bilan tasdiqlaydi";

uchinchini qismi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

"Uchastka saylov komissiyalar saylov byulletenlarini ovoz berish kuniga, shu jumladan muddatidan oldin ovoz berish kuniga kamida uch qolganida tuman, shahar saylov komissiyalaridan oladi. Saylov byulletenlarining topshirilganligi hamda qabul qilinganligini tuman, shahar va uchastka saylov komissiyasining raisi yoki rais o'rinosi yoxud kotibi tegishli hujjatda o'z imzosi bilan tasdiqlaydi";

uchinchini qismi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

"Uchastka saylov komissiyalar saylov byulletenlarini ovoz berish kuniga, shu jumladan muddatidan oldin ovoz berish kuniga kamida uch qolganida tuman, shahar saylov komissiyalaridan oladi. Saylov byulletenlarining topshirilganligi hamda qabul qilinganligini tuman, shahar va uchastka saylov komissiyasining raisi yoki rais o'rinosi yoxud kotibi tegishli hujjatda o'z imzosi bilan tasdiqlaydi";

uchinchini qismi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

"Uchastka saylov komissiyalar saylov byulletenlarini ovoz berish kuniga, shu jumladan muddatidan oldin ovoz berish kuniga kamida uch qolganida tuman, shahar saylov komissiyalaridan oladi. Saylov byulletenlarining topshirilganligi hamda qabul qilinganligini tuman, shahar va uchastka saylov komissiyasining raisi yoki rais o'rinosi yoxud kotibi tegishli hujjatda o'z imzosi bilan tasdiqlaydi";

uchinchini qismi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

"Uchastka saylov komissiyalar saylov byulletenlarini ovoz berish kuniga, shu jumladan muddatidan oldin ovoz berish kuniga kamida uch qolganida tuman, shahar saylov komissiyalaridan oladi. Saylov byulletenlarining topshirilganligi hamda qabul qilinganligini tuman, shahar va uchastka saylov komissiyasining raisi yoki rais o'rinosi yoxud kotibi tegishli hujjatda o'z imzosi bilan tasdiqlaydi";

uchinchini qismi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

"Uchastka saylov komissiyalar saylov byulletenlarini ovoz berish kuniga, shu jumladan muddatidan oldin ovoz berish kuniga kamida uch qolganida tuman, shahar saylov komissiyalaridan oladi. Saylov byulletenlarining topshirilganligi hamda qabul qilinganligini tuman, shahar va uchastka saylov komissiyasining raisi yoki rais o'rinosi yoxud kotibi tegishli hujjatda o'z imzosi bilan tasdiqlaydi";

uchinchini qismi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

"Uchastka saylov komissiyalar saylov byulletenlarini ovoz berish kuniga, shu jumladan muddatidan oldin ovoz berish kuniga kamida uch qolganida tuman, shahar saylov komissiyalaridan oladi. Saylov byulletenlarining topshirilganligi hamda qabul qilinganligini tuman, shahar va uchastka saylov komissiyasining raisi yoki rais o'rinosi yoxud kotibi tegishli hujjatda o'z imzosi bilan tasdiqlaydi";

uchinchini qismi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

"Uchastka saylov komissiyalar saylov byulletenlarini ovoz berish kuniga, shu jumladan muddatidan oldin ovoz berish kuniga kamida uch qolganida tuman, shahar saylov komissiyalaridan oladi. Saylov byulletenlarining topshirilganligi hamda qabul qilinganligini tuman, shahar va uchastka saylov komissiyasining raisi yoki rais o'rinosi yoxud kotibi tegishli hujjatda o'z imzosi bilan tasdiqlaydi";

uchinchini qismi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

"Uchastka saylov komissiyalar saylov byulletenlarini ovoz berish kuniga, shu jumladan muddatidan oldin ovoz berish kuniga kamida uch qolganida tuman, shahar saylov komissiyalaridan oladi. Saylov byulletenlarining topshirilganligi hamda qabul qilinganligini tuman, shahar va uchastka saylov komissiyasining raisi yoki rais o'rinosi yoxud kotibi tegishli hujjatda o'z imzosi bilan tasdiqlaydi";

uchinchini qismi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

"Uchastka saylov komissiyalar saylov byulletenlarini ovoz berish kuniga, shu jumladan muddatidan oldin ovoz berish kuniga kamida uch qolganida tuman, shahar saylov komissiyalaridan oladi. Saylov byulletenlarining topshirilganligi hamda qabul qilinganligini tuman, shahar va uchastka saylov komissiyasining raisi yoki rais o'rinosi yoxud kotibi tegishli hujjatda o'z imzosi bilan tasdiqlaydi";

uchinchini qismi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

"Uchastka saylov komissiyalar saylov byulletenlarini ovoz berish kuniga, shu jumladan muddatidan oldin ovoz berish kuniga kamida uch qolganida tuman, shahar saylov komissiyalaridan oladi. Saylov byulletenlarining topshirilganligi hamda qabul qilinganligini tuman, shahar va uchastka saylov komissiyasining raisi yoki rais o'rinosi yoxud kotibi tegishli hujjatda o'z imzosi bilan tasdiqlaydi";

uchinchini qismi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

"Uchastka saylov komissiyalar saylov byulletenlarini ovoz berish kuniga, shu jumladan muddatidan oldin ovoz berish kuniga kamida uch qolganida tuman, shahar saylov komissiyalaridan oladi. Saylov byulletenlarining topshirilganligi hamda qabul qilinganligini tuman, shahar va uchastka saylov komissiyasining raisi yoki rais o'rinosi yoxud kotibi tegishli hujjatda o'z imzosi bilan tasdiqlaydi";

uchinchini qismi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

"Uchastka saylov komissiyalar saylov byulletenlarini ovoz berish kuniga, shu jumladan muddatidan oldin ovoz berish kuniga kamida uch qolganida tuman, shahar saylov komissiyalaridan oladi. Saylov byulletenlarining topshirilganligi hamda qabul qilinganligini

O'zbekiston Respublikasining QONUNI

O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga saylov va referendum o'tkazish tartibini yanada takomillashtirishga qaratilgan o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida

(Davomi. Boshlanishi 1, 2, 3, 4-bettarida).

yetmish besh nafari bir mandatlari saylov okruglari bo'yicha saylanadi;

yetmish besh nafari yagona saylov okrugi bo'yicha siyosiy partiylarga berilgan ovozlarga mutanosib ravishda partiya ro'yxati asosida saylanadi;

46) 70-moddaning uchinchi, to'rtinchni va beshinchini qismidagi mazmundagi uchinchi – o'ninchini qismilar bilan almashtirilish:

«Siyosiy partiylar:

bir mandatlari saylov okruglari bo'yicha deputatlikka yetmish besh nafar nomzod, ya'ni har bir saylov okruginidan bittadan deputatlikka nomzod ko'satishga;

partiya ro'yxati bo'yicha yetmish besh nafardan kam bo'lмаган, yuz nafardan ko'p bo'lмаган deputatlikka nomzod ko'satishga vakolatidir.

Bir mandatlari saylov okruglari ayni bir shaxs faqat bitta saylov okruginidan deputatlikka nomzod etib ko'satishli mumkin.

Partiya ro'yxatiga kiritilgan nomzodlar ushbu siyosiy partiyaning a'zolari yoki partiyasiz bo'lishi mumkin. Boshqa siyosiy partiyaning a'zolari ushbu ro'yxatiga kiritilishi mumkin emas.

Deputatlikka nomzodlarni tanlash tartibi siyosiy partiylar tomonidan belgilanadi.

Ayollarning soni bir mandatlari saylov okruglari bo'yicha, shuningdek partiya ro'yxati asosida siyosiy partiyadan ko'satilgan deputatlikka nomzodlar sonining kamida qirq foizini tashkil etishi kerak. Bunda partiya ro'yxatidagi ketma-ketlikda kamida har besh nafar nomzodning ikki nafari ayl kishi bo'lishi lozim.

Siyosiy partiylar o'z partiysi a'zolarni yoki partiyasizlarni deputatlikka nomzod etib ko'satishga vakolatidir. Deputatlikka nomzodlar ko'satish hamda partiya ro'yxatini shakkantirish to'g'risida bayonnomada tuziladi;

47) 72-modda:

nomi quydagi tahrirda bayon etilsin:

72-modda. Qonunchilik palatasi deputatligiga nomzodlarni va partiya ro'yxatini ro'yxatga olish uchun taqdirm etiladigan hujjatlar;

birinchini qismining uchinchi, to'rtinchni va beshinchini xatboshilari quydagi mazmundagi uchinchi va to'rtinchni xatboshilari bilan almashtirilish:

«siyosiy partiya yuqori organi majlisining bir mandatlari saylov okrugi bo'yicha deputatlikka nomzodlar ko'satish, shuningdek partiya ro'yxatasi ko'satilgan deputatlikka nomzodlar to'g'risidagi bayonnomasi, unda deputatlikka nomzodning familyasi, ismi, otasining ismi, tug'ilgan sanasi, kasbi, lavozimi (mashg'ulotining tur), ish va yashash joyi, partiyaga mansubligi, jismoniy shaxsning shaxsiy identifikatsiya raqami, shuningdek bir mandatlari saylov okrugi bo'yicha saylov okruginining nomi va partiyaga mazmundagi uchinchi xatboshilari bilan almashtirilish:

deputatlikka nomzodi ko'satilgan shaxsning o'z nomzodi tegishli bir mandatlari saylov okruginidan ovozga qo'yilishiga yoki partiya ro'yxatiga kiritilishiha rozi ekanligi, basharti u Qonunchilik palatasi deputat etib saylangudek bo'lsa, egallab turgan lavozimidan bo'shash to'g'risidagi arizasiz;

48) 73-moddaning matni quydagi tahrirda bayon etilsin:

«Markazi saylov komissiyasi bir mandatlari saylov okruglari bo'yicha bududiy saylov komissiyalaridan olingan bayonnomalar asosida Qonunchilik palatasiga saylangan deputatlarini ro'yxatga oladi.

Yagona saylov okruginidan saylangan deputatlarini ro'yxatga olish ushbu Kodeksning 961-moddasiga muvofiq Markazi saylov komissiyasi tomonidan amalga oshirildi.

Deputat etib saylangan shaxslar Markazi saylov komissiyasi tomonidan ro'yxatga olingan paytdan e'tiboran Qonunchilik palatasi deputatlarini imzolangan arizasiz;

Qonunchilik palatasi deputatlariga ular ro'yxatga olingan kundan e'tiboran o'n kun ichida Markazi saylov komissiyasi tomonidan guvohnoma va ko'krak nishoni berildi;

49) 74-modda quydagi tahrirda bayon etilsin:

«74-modda. Bir mandatlari saylov okruglari bo'yicha bo'shab qolgan o'rnlarga Qonunchilik palatasi deputatlarini saylovini o'tkazish

Bir mandatlari saylov okruglari dan saylangan deputatlarining vakolatlarini muddatidan oldin tugatilgan hollarda, tegishli saylov okruglari yangi saylov o'tkaziladi.

Saylov Markazi saylov komissiyasi tomonidan saylov o'tkazilishiha kamida bir oy qolganida tayinlanadi va ushbu Kodeksning talablariga riyoq qilgan holda tashkil etiladi. Bir mandatlari saylov okruglari bo'yicha bo'shab qolgan o'rnlarga Qonunchilik palatasi deputatlarini sayloviga tayyorgarlik, ko'rish hamda un o'tkazishga doir tadbirlarini amalga oshirish muddatlarini Markazi saylov komissiyasi tomonidan belgilanadi.

Qonunchilik palatasi vakolat muddatining tugashiga olti oydan kam vaqt qolganida bir mandatlari saylov okruginidan saylangan Qonunchilik palatasi deputatining o'mi bo'shab qolgan taqdirda, ushbu bo'shab qolgan ro'ya yangi deputat saylov o'tkazilmasligi mumkin»;

50) quydagi mazmundagi 74²-modda bilan to'ldirilish:

74²-modda. Partiya ro'yxati asosida shakkantirilgan va bo'shab qolgan Qonunchilik palatasi deputatlarini o'rnni to'ldirish

Partiya ro'yxati asosida shakkantirilgan va bo'shab qolgan Qonunchilik palatasi deputatlarini o'mi tegishli siyosiy partiyaning ro'yxatdan o'tkazilgan partiya ro'yxatidagi mandatga ega bo'lмагan nomzodlari hisobidan to'ldiriladi.

Deputatlik o'mi bo'shab qolganidan keyin besh kun ichida Markazi saylov komissiyasi tegishli partiya ro'yxatidagi tartib raqami bo'yicha mandat olmagan birinchini nomzodga deputat sifatida ro'yxatga olinishi haqidagi xabarnoma yuboradi.

Xabarni olgan nomzod ushbu Kodeks 961-moddasining o'ninchini qismida nazarda tutilgan talablarni bajargan taqdirda, Markazi saylov komissiyasi nomzodni Qonunchilik palatasiga deputat sifatida ro'yxatga oladi hamda besh kun ichida guvohnoma va ko'krak nishonini beradi.

Ushbu Kodeks 90-moddasining uchinchi qismida ko'satib

Agar nomzod deputat bo'lisdan voz kechsa yoki ushbu Kodeks 961-moddasining o'ninchini qismida nazarda tutilgan talablarni bajarmasa, Markazi saylov komissiyasi tegishli partiya ro'yxatidagi tartib raqami bo'yicha mandat olmagan keyingi nomzodga xabarnoma yuboradi.

Ushbu moddaning to'rtinchni qismida nazarda tutilgan tartib bo'shab qolgan deputatlik mandati to'dirilgunga qadar amalga oshiriladi;

51) 75-moddaning:

ikkinchi qismidagi "olti kishidan" degan so'zlar "to'rt kishidan" degan so'zlar bilan almashtirilish;

uchinchi qismidagi "o'n olti nafar a'zosi" degan so'zlar "to'qqiz nafar a'zosi" degan so'zlar bilan almashtirilish;

52) 79-moddaning sakkizinchi qismidagi "olti" degan so'z "to'rt" degan so'z bilan almashtirilish;

53) 88-moddaning matni quydagi tahrirda bayon etilsin:

«Mahalliy Kengashlarga saylov hududiy bir mandatlari saylov okruglari bo'yicha ko'ppartiyaviylik asosida besh yil muddatga o'tkaziladi.

Xalq deputatlar viloyatlar va Toshkent shahar Kengashlaridagi deputatlik o'rnlari soni aholi sonidan kelib chiqqan holda tegishli mahalliy Kengash tomonidan quydagicha belgilanadi:

aholi soni ikki million naftargacha bo'lgan hududlarda – o'ttizdan qirqtagacha;

aholi soni ikki milliondan uch million naftargacha bo'lgan hududlarda – qirqtagan ellikttagacha;

aholi soni uch million naftardan ortiq bo'lgan hududlarda – elliktadan oltmishtagacha.

Xalq deputatlar tuman va shahar Kengashlaridagi deputatlik o'rnlari soni aholi sonidan kelib chiqqan holda tegishli mahalliy Kengash tomonidan quydagicha belgilanadi:

aholi soni o'ttiz ming naftargacha bo'lgan hududlarda – o'nadan o'n beshtagacha;

aholi soni o'ttiz mingdan yuz ming naftargacha bo'lgan hududlarda – o'n beshtadan yigirmatagacha;

aholi soni yuz mingdan uch yuz ming naftargacha bo'lgan hududlarda – yigirmatadan yigirma beshtagacha;

aholi soni uch yuz ming naftardan ortiq bo'lgan hududlarda – yigirma beshtadan o'ttiztagacha.

Hududiy va boshqa mahalliy sharoitlardan kelib chiqib, xalq deputatlar viloyatlar, Toshkent shahar, tuman va shahar Kengashlaridagi deputatlik o'rnlari soniga ushbu moddaning ikkinchi va uchinchi qismlarida belgilangan norma doirasida Senat tomonidan o'zgartirish kiritilishi mumkin.

Saylov okruginining hududi boshqa ma'muriy-hududiy birlik tarkibiga o'tkazilganda yoki uning hududida yangi ma'muriy-hududiy birlik tashkil etilgan taqdirda, ushbu saylov okruginidan saylangan deputatning vakolatlarini saqlab qolnadi. Bunda deputat saylov okruginining hududi joylashgan xalq deputatları Kengashi yoxud yangi tashkil etilgan ma'muriy-hududiy birlikda shakkantirilgan xalq deputatlar Kengashi tarkibiga kiradi, deputatning vakolatlar muddat esa mazkur xalq deputatları Kengashning vakolatlar muddatiga muvofiq bo'ladi. Bunday hollarda deputatlik o'rnlari soni ushbu modda ikkinchi va uchinchi qismlarida belgilangan normadan oshishi yoki kamayishiga yo'l qo'yilishi mumkin.

Yangi tashkil etilgan ma'muriy-hududiy birliklarda mahalliy Kengashlar deputatlar saylovi Markazi saylov komissiyasi tomonidan saylov o'tkazilishiha kamida bir oy qolganida tashkil etilgan taqsimlanadi va ushbu Kodeksning talablariga riyoq etilgan holda tashkil etiladi. Saylova tayyorgarlik ko'rish hamda uni o'tkazishga doir tadbirlarini amalga oshirish muddatlarini Markazi saylov komissiyasi tomonidan belgilanadi;

54) 93²-moddaning:

birinchini qismidagi "o'tkaziladi" degan so'z "e'lon qilinadi" degan so'z bilan almashtirilish;

ikkinchi qismi quydagi tahrirda bayon etilsin:

«Yangi tashkil etilgan ma'muriy-hududiy birliklarda mahalliy Kengashlar deputatlar saylovi Markazi saylov komissiyasi tomonidan saylov o'tkazilishiha kamida bir oy qolganida tashkil etilgan taqsimlanadi va ushbu Kodeksning talablariga riyoq etilgan holda tashkil etiladi. Saylova tayyorgarlik ko'rish hamda uni o'tkazishga doir tadbirlarini amalga oshirish muddatlarini Markazi saylov komissiyasi tomonidan belgilanadi;

55) 94-moddaning:

birinchini qismidagi "shaxslarning umumiy sonini" degan so'zlar "saylovchilarning umumiy sonini" degan so'zlar bilan almashtirilish;

ikkinchi qismidagi "nomzod" degan so'z "nomzod va siyosiy partiya" degan so'z bilan almashtirilish;

uchinchi qismining ikkinchi xatboshisidagi "har bir nomzodni" degan so'zlar "har bir nomzodni va siyosiy partiyani" degan so'z bilan almashtirilish;

to'rtinchini qismining o'zbekcha matnidagi "va masalalar" degan so'zlar chiqarib tashlansin;

61) 95-modda quydagi tahrirda bayon etilsin:

95-modda. Okrug (hudud) bo'yicha saylov natijalarini va siyosiy partiyalarga berilgan ovozlarini aniqlash

Okrug (hudud) bo'yicha saylov natijalarini faqat uchastka saylov komissiyalarining taqdim etilgan bayonnomalari asosida aniqlanadi. Hududiy, tuman, shahar va okrug saylov komissiyasi:

okrug (hudud) bo'yicha saylovchilar ro'yxatiga kiritilgan saylovchilarning umumiy sonini;

saylov byulletenlarini oltanaydi. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti va Qonunchilik palatasi deputatlar saylovi o'z bayonnomalar hollarda deputatlik o'rnlari bo'yinchasi bo'lgan saylov komissiyalarining umumiy sonini;

ovozi berishda ishtiroy etgan saylovchilar sonini;

har bir nomzod va siyosiy partiyani yozlab berilgan ovozlar sonini;

haqiqiy emas deb topilgan saylov byulletenlarini sonini aniqlaydi.

Uchastka saylov komissiyasining bayonnomasida aks ettirilgan, ovozlar sanab chiqish chog'ida nomuvofiqliklar aniqlangan taqdirda, hududiy, tuman, shahar va okrug saylov komissiyasi o'z majlisida uchastka saylov komissiyasiga ushbu nomuvofiqliklarni bartarifi etishni takif qilishga haqil.

Tegishli okrug (hudud) bo'yicha saylov natijalarini faqat uchastka saylov komissiyalarining taqdim etilgan bayonnomalari asosida aniqlanadi. Hududiy, tuman, shahar va okrug saylov komissiyalarining bayonnomalari asosida, rais o'rnbosari, kotibi, boshqa a'zolari tomonidan imzolaniadi. Mazkur bayonnomanoring ko'chirma nusxasi hamma tanishib chiqishi uchun darhol hududiy, tuman, shahar va okrug saylov komissiyasi binosisiga kamida qirg' sakkiz soat muddatga osib qo'yildi. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti va Qonunchilik palatasi deputatlar saylovi o'z bayonnomalar hollarda deputatlik o'rnlari bo'yinchasi bo'lgan saylov komissiyalarining bayonnomalari asosida, tuman va shahar saylov komissiyasi esa kelib tushgan uchastka saylov komissiyalarining bayonnomalari asosida, hamma tanishib chiqishi uchun darhol hududiy, tuman, shahar va okrug saylov komissiyasi binosisiga kamida qirg' sakkiz soat muddatga osib qo'yildi. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti va Qonunchilik palatasi deputatlar saylovi o'z bayonnomalar hollarda deputatlik o'rnlari bo'yinchasi bo'lgan saylov komissiyalarining bayonnomalari asosida, tuman va shahar saylov komissiyasi esa kelib tushgan uchastka saylov komissiyalarining bayonnomalari asosida, hamma tanishib chiqishi uchun darhol hududiy, tuman, shahar va okrug saylov komissiyalarining bayonnomalari asosida, rais o'rnbosari, kotibi, boshqa a'zolari tomonidan imzolaniadi. Mazkur bayonnomanoring ko'chirma nusxasi hamma tanishib chiqishi uchun darhol hududiy, tuman, shahar va okrug saylov komissiyalarining bayonnomalari asosida, rais o'rnbosari, kotibi, boshqa a'zolari tomonidan imzolaniadi. Mazkur bayonnomanoring ko'chirma nusxasi hamma tanishib chiqishi uchun darhol hududiy, tuman, shahar va okrug saylov komissiyalarining bayonnomalari asosida, rais o'rnbosari, kotibi, boshqa a'zolari tomonidan imzolaniadi. Mazkur bayonnomanoring ko'chirma nusxasi hamma tanishib chiqishi uchun darhol hududiy, tuman, shahar va okrug saylov komissiyalarining bayonnomalari asosida, rais o'rnbosari, kotibi, boshqa a

KO'P QIRRALI ALOQALARINI MUSTAHKAMLASH SARI NAVBATDAGI QADAM

1 Bu esa O'zbekiston va Qatar xalqlari farovonligi yo'lida ko'p qirrali hamkorlikni yanada kengaytirish va mustahkamlashga qaratilgan siyosiy mukofotning misli ko'rilmagan dinamikasidan dalolat beradi.

Qatar Davlati Amiri shayx Tamim bin Hamad Ol Soniyning joriy yil iyun oyida O'zbekistonga buyurgan ilk va tarixiy davlat tashrifi hamda Prezident Shavkat Mirziyoyevning joriy yil oktabr oyida Dohaga bo'lib o'tgan rasmiy tashrifi 1997-yil 27-noyabr kuni o'nataligan ikki tomonlama diplomatik munosabatlarni rivojlanishir va o'zaro manfaatli hamkorlikning yangi istiqbollarini ochishga kuchli turki bo'ldi. Natijada savdo-iktisodiy, sarmoyavig, madaniy-gumanitar va boshqa sohalardagi hamkorlikni yanada rivojlanishir va chiqurlashtirisha qaratilgan ikki tomonlama 24 ta hujjat, umumiy qiymati 12 milliard dollarlarni imzolandi.

Bunday faol mukofotning rivojlanishi tomonlarning ham ikki tomonlama munosabatlarni kengaytirish, ham Markazi va Janubi-Sharqiy Osiyo o'tasidagi mintaqaviy aloqalarini mustahkamlashdan yuqori manfaatdorligi bilan izholanadi. Buna Ko'fraz arab davlatlari hamkorlik kengashi, Islam hamkorlik tashkiloti sammitlari, davlatining rahbarining arab davlatlariga tashriflari natijalari tasdiqlaydi.

Yuqori darajadagi munosabatlar ham faol dinamika bilan ajralib turadi.

2022-yilning 14-15-sentabr kunlari Qatar tashqi ishlar davlat vaziri Sulton Al-Murayxi Shanay hamkorlik tashkiloti (SHHT) sammitida ishtirot etish uchun Toshkentga tashrif buyurdi. Ush-

bu summit davomida Qatar Davlatiga muloqot bo'yicha sherik maqomini berish to'g'risidagi qaror qabul qilindi.

Diplomatik aloqalarining mustahkamlanishida 2023-yil 7-may kuni Toshkentda Qatar elchixonasining ochilishi muhim ahamiyat kasp etdi. 6 — 8-may kunlari bo'lib o'tgan diplomatik missiyaning ochilishi marosimida, shuningdek, ikki davlat Tashqi ishlari vazirlarini o'tasidagi siyosiy maslahatlashuvlarning uchinchi raundida Qatar tashqi ishlar davlat vaziri Sulton al-Murayxi boshchiligidagi delegatsiya qatnashdi.

Joriy yilning 4 — 6-mart kunlari Oliy Majlis Senati Raisi Tanzila Norboyeva BMTning rivojlanayotgan mamlakatlar bo'yicha V konferensiyasida ishtirot etish uchun Doha shahrida bo'ldi. O'zbekiston parlament delegatsiyasining tashrifi doirasida Qatar Maslahat kengashi raisi Hasan al-G'anim bilan uchrashuv va muzokalarlar yushtirildi.

Shu o'rinda ta'kidish kerakki, O'zbekiston tashqi ishlar vaziri Baxtiyor Saidovning shu yil 10-11-dekabr kunlari Qatarga amalga oshirgan tashrifi g'oyat samarali kechdi. Dohaga tashrifi davomida Qatar Bosh vaziri va tashqi ishlar vaziri Muhammad bin Abdulrahmon bin Jasim Ol Soni, Qonun ustuvorligini ta'minlash va korruptsiyaga qarshi kurashish bo'yicha markazi Vasiylik kengashi raisi Ali Muhsin al-Marriy, Savdo-sanoat palatasi direktorlar kengashi raisi shayx Xalifa bin Jasim bin Muhammed Ol Soni, transport vaziri Jassim bin Sayf bin Ahmad al-Sulayti, shuningdek, Ismon banki irochi direktori Bassel Gamal bilan muzokalarlar o'tkazildi. O'zbekiston TIV rahbari "Umumiy kelajakni

bunyod etish" mavzuidagi Doha forumida qatnashdi va ushu mamlakatning yetakchi "Hassad Food" kompaniyasi bos irochi direktori Ali Hilol Al Kuvari bilan uchrashuv o'tkazdi. Bo'lib o'tgan uchrashuvlarda siyosiy, sado-iktisodiy va madaniy-gumanitar sohalardagi ikki tomonlama hamkorlik kun tartibidan o'rinnan olgan dolzarb masalalar muhokama qilindi. Tashrifi doirasida, shuningdek, O'zbekistonning Qatardi elchixonasining rasmiy ochilishi marosimi bo'lib o'tdi.

Mamlakatimiz Qatarni Yaqin Sharqdagi istiqboli iqtisodiy hamkor deb biladi. O'zbekiston ham, Qatar ham bu borada hali foydalainmagan ulkan salohiyatga ega va joyri munosabatlarni faollashitirish ikki davlatning bugungi kun tartibidan o'rinnan olgan.

Shu yil 26-27-aprel kunlari poytaxtimizda o'tkazilgan ikkinchi Toshkent xalqaro investitsiyaviy forumida ishtirot etish uchun Qatar savdo va sanoat vazirining o'rinosbosari Sultan al-Xotir boshchiligidagi bir qator vazirlik va yetakchi kompaniyalar vakillarini iborat ushu mamlakat delegatsiyasi O'zbekistoniga keldi. Hozirgi vaqtida forum yakunida energetika, transport, logistika, qishloq xo'jaligi, mehnat munosabatlari va boshqa yo'naliishlarda yirik qo'shma loylighalarni amalga oshirish bo'yicha erishilgan kelishuvlarni hayotga tabbiq qilish jarayonlari davom etmoqda.

2023-yilning 8-9-may kunlari, o'z navbatida, O'zbekiston investitsiyalar, sanoat va savdo vaziri Laziz Qudratov Dohaga tashrifi buyurib, Qatarning qator vazirlik va yetakchi kompaniyalar vakillarini bilan uchrashdi, savdo-iktisodiy va investitsiyasi hamkorlikning kengaytirish istiqbolarini muhokama qildi.

Bugungi kunda O'zbekistonda Qatar kompaniyalar ishtirotida qator sarmoyavig loylilar amalga oshirilaydi. Ana shunday loylighalardan biri — Sirdaryo viloyatida Qatarning "Nebras Power" kompaniyasi tomonidan Fransiya va Yaponyaning "EDF" va "Sojitz Corporation" kompaniyalarini bilan hamkorlikda qurilayotgan 1600 MVt quvvatga ega is-siglik elektr stansiyasidir. Ushbu korxonasi 2024-yilda ishga tushirilaydi.

Shubhasiz, ikki davlatning tarixi, madaniyati va diniy musharaki, boy ma'naviy meroasi madaniyatlararo muloqotni yanada rivojlanishir uchun mustahkam asos bo'lib xizmat qilmoqda.

Qatar O'zbekiston hududida yashab ijod qilgan buyuk mafakkar va olimlarning islam sivilizatsiyasi rivojiga qo'shgan hissasini, Arabiston yarim oroli va Mavarounnah o'tasidagi tarixiy aloqalarini yuksak qadirlaydi.

Ushbu jihatlar madaniyatlararo muloqotni yanada rivojlanishir uchun tashkil etish, murabbiylar malakasini oshirish va futbol o'yinlari xavfsizligini ta'minlash bo'yicha hamkorlik to'g'risidagi bitim imzolandi.

Hech mubolog'asiz ay-

ish mumkin, bugungi kunda

O'zbekiston va Qatar barcha yo'naliishda o'nataligan mulo-

qot darajasini muttasil oshirishga intilmoqda.

Qatar Amirining mamlakatimizga tashrifi esa,

shubhasiz, samarali o'zaro man-

faatl hamkorlikni davom ettirish

va rivojlanishir uchun ikki to-

monlarning munosabatlari poye-

vorini yanada mustahkamlashga

xizmat qiladi.

"O'zbekistonning Islom sivilizatsiyasi markazi va Qatar Milliy kutubxonasi o'tasida hamkorlik izchil rivojlanmoqda. O'zbekistonlik va qatarlik olimlar ushu kutubxonada saqlanayotgan Markazi Osiyo tarixiga oid qo'lyozmalar bo'yicha birlgilikda tadqiqot ishlarni olib bormoqda, o'zbek olimlari va mutafakkirlarining qo'lyozma asarlari raqamlashtirish va ularni o'rganish yo'naliishida ham hamkorlik yo'liga qo'yilgan."

Qatarning "Al-Mirkab" kompaniyasi bilan hamkorlik O'zbekistonda amalga oshirilishi rejalashitirilgan loyihalar joriy yilning noyabri oyida Qatarning sobiq Bosh vaziri va tashqi ishlar vaziri Hamad bin Jassim Ol Soni yining mamlakatimizga tashrifi chog'ida muhokama qilindi.

O'zbekiston va Qatar Markazi Osiyo Ko'fraz arab mamlakatlar bilan bog'lovchi eng qisqa, ishonchli va xavfsiz transport-logistika yo'laklarini shakllantirishdan manfaatdor.

Transaf'on temir yo'l koridorini yaratish bo'yicha strategik loyihani birlgilikda amalga oshirishga ko'maklashish istiqbollari muhokama qilinmoqda. Ushbu sa'y-harakatlar ko'satikchilarini mamlakatimizning bugungi salohiyatiga to'g'ri kelmaydigan o'zaro tovar ayirboshlash ha-jimini bi necha barobar oshirishga xizmat qiladi.

Qayd etish joizki, Qatar O'zbekistonning Afg'onistonidagi vaziyatni tinch yo'l bilan hal qilishga qaratilgan sa'y-harakatlarini qo'llab-quvvatlashdi. Mamlakatimiz, o'z navbatida, Qatarning Afg'oniston xalqiga favqulodda gumanitar yordam ko'sratish borasidagi harakatlarini to'liq e'tirof etadi.

Shubhasiz, ikki davlatning tarixi, madaniyati va diniy musharaki, boy ma'naviy meroasi madaniyatlararo muloqotni yanada rivojlanishir uchun mustahkam asos bo'lib xizmat qilmoqda.

Qatar O'zbekiston hududida yashab ijod qilgan buyuk mafakkar va olimlarning islam sivilizatsiyasi rivojiga qo'shgan hissasini, Arabiston yarim oroli va Mavarounnah o'tasidagi tarixiy aloqalarini yuksak qadirlaydi.

Ushbu jihatlar madaniyatlararo muloqotni yanada rivojlanishir uchun tashkil etish, murabbiylar malakasini oshirish va futbol o'yinlari xavfsizligini ta'minlash bo'yicha hamkorlik to'g'risidagi bitim imzolandi.

Hech mubolog'asiz ay-

ish mumkin, bugungi kunda

O'zbekiston va Qatar barcha yo'naliishda o'nataligan mulo-

qot darajasini muttasil oshirishga intilmoqda.

Qatar Amirining mamlakatimizga tashrifi esa,

shubhasiz, samarali o'zaro man-

faatl hamkorlikni davom ettirish

va rivojlanishir uchun ikki to-

monlarning munosabatlari poye-

vorini yanada mustahkamlashga

xizmat qiladi.

"Dunyo" AA.

Davra suhbatি

TADBIRKORLIKDA TA'MINOT ZANJIRI VA INSON HUQUQLARI

Kuni kecha Odam savdosiga va majburiy mehnatga qarshi kurashish bo'yicha milliy komissiya, Inson huquqlari bo'yicha O'zbekiston Respublikasi Milliy markazi hamda YXHTning mamlakatimizdagi vakolatxonasi hamkorligida tegishli davlat tashkilotlari vakillari va ishbilarmonlar ishtirotida "Tadbirkorlikda ta'minot zanjiri bo'yicha inson huquqlariga roya etilishini qo'llab-quvvatlashdagi mavjud muammolar va ularning yechimlari" mavzuida davra suhbatি tashkil etildi.

Mazkur tadbir O'zbekistonda YXHTning loyihalarini amalga oshirish bo'yicha 2023 — 2024-yillarda mo'ljalangan "Yo'l xaritasi" ijrosini ta'minlash va "O'zbekistonda odam savdosiga qarshi kurashish" milliy institutsional assoslari yanada rivojlanishir ko'maklashish" ijarasi.

Ta'minot zanjirida inson huquqlarini humrat qilishni ta'minlash borasida davlat organlari vakillari va tadbirkorlik subyektlari o'tasida tajriba almashish va muloqotni yo'iga qo'yish hamda ular o'z faoliyatining turli bosqichlari inson huquqlariga roya etishda duch keladigan qiyinchilik va muammolarning oldini olish masalalari davra suhbatি ishtirotchilar diqqat markazida bo'ldi.

Aytilanidek, mamlakatimizda oxirgi yillarda odam savdosiga qarshi kurashishda o'zaro tajriba almashish va hamkorlik kuchaytirish hamda BMTning Inson huquqlari nughtai nazardan tadbirkorlik faoliyatining asosiy tamoyillari amalga oshirish bo'yicha 2023 — 2025-yillarda mo'ljalangan milliy harakatlar rejasidagi doirasidagi amaliy taklif va xulosalar keng ko'lamlari ishlar olib borilayotin.

Shuningdek, davra suhbatinde odam savdosiga qarshi kurashishda o'zaro tajriba almashish va hamkorlik kuchaytirish hamda BMTning Inson huquqlari nughtai nazardan tadbirkorlik subyektlari o'tasida aloqalarni yanada rivojlanishir bo'yicha kelishuvga erishidi.

"Xalq so'zi".

Farg'onada yetishtirilgan 250 tonna uzum Nyu-Yorkka yetkaziladi

1 Ushbu omillar sabab yurtimizdan uzumning yanada kattaroq partiyasini yetkazish bo'yicha muzokara boshlangan edi. Uning natijasida shu yilning 14-dekabr kuni AQSHning "E.L.A. Superior Produce Inc." va Farg'on viloyatidagi "Seraxun" mas'uliyati cheklangan jamiyatidagi o'tasida umumiy qiymati 2 million dollarga teng qo'shimcha eksport shartnomasi imzolandi.

Hujjatga muvofiq, farg'onaloq dehqonlar tomonidan yetishtirilgan 250 tonna uzum havo transporti orqali Nuw-York shahriga yetkaziladi va "NetCost" oziq-ovqat savdo tarmoqlardira sotiladi.

Ozbek diplomatlari, ayni chog'da mamlakatimizdan qurilgan mevalarning AQSH va Kanada davlatlariga eksportini yo'lg'a qo'yish bo'yicha muzokaralarini davom ettirmoqda.

"Dunyo" AA.

Vashington

KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISHDAGI HAMKORLIK YANGI BOSQICHIDA DAVOM ETТИRILADI

2016-yilda taraqqiyotning yangi davrini boshlagan O'zbekiston bugun butun dunyo, ayniqsa, mintaqada siyosiy muzokara hamda faol muloqotlar uchun muhim maydon sifatida o'zini namoyon qilmoqda. Shuningdek, davlatimiz rahbari mintaqaviy va xalqaro darajada qator tashabbuslarni ilgari surub, ular jahon hamjamiyati tomonidan faol qo'llab-quvvatlanmoqda.

Aks sado

Ayni vaqtida korruptsiyaga qarshi kurashish sohasidagi eng muhim tadbirlardan biri — "Korruptsiyaga qarshi kurash sohasida yutuqlari uchun" xalqaro mukofotining tantanali taqdirlash marosimining Toshkent shahrida o'tkazilayotgani buning yaqqol misolidir.

Mazkur global mukofot 2015-yilda Qatar hukumat hamda BMT shafeligidagi qat qayd qorish bo'yagan Korruptsiyaga qarshi kurash sohasida yutuqlari uchun" xalqaro mukofotining tantanali taqdirlash marosimining Toshkent shahrida o'tkazilayotgani buning yaqqol misolidir.

Xalqaro mukofot korruptsiyaga qarshi kurash sohasiga o'zini bag'ishlagan hamda mazkur bo'yanalishda ilg'or yangiliklarni joriy etgan shaxslar va tashkilotlarga beriladi. Shu paytg'a qadar mazkur nufuzli mukofot bilan taqdirlash marosimining 6 marotoba (Jeneva, Vena, Putrajaya, Kigali, Tunis hamda Doha shaharlarida) o'tkazilgan bo'lib, unda 36 mamlakatdan 42 munosib tasqirlangan.

Mukofotining bu yilgi taqdirlash marosimini O'zbekistonda o'tkazish to'g'risidagi qaror Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevning Qatar Davlatiga tashrifi davomida qabul qilingan edi. Ushbu qarorga kelinishiga esa bir qator omillar turki bo'ldi.

Birinchanidan, davlat rahbarining siyosiy irodasi bilan boshlangan ortga qaytmash islohotlar qatorida korruptsiyaga qarshi kurashish davlat siyosiyatda qarajisiga ko'tarildi. Uning doirasida korruptsiyaga qarshi kurashishning huquqiy hamda institusional assoslari yaratildi.

Xususan, ushu illatga qarshi kurashish bo'yicha yangi, zamonaqav preventiv</p

RENESSANS

UYG'ONISH MA'RIFATI, YANGI TARAQQIYOTNING UMUMMILLIY HARAKATI

Sohna vakillarining ish haqi hamda doktorlarning stipendiysi uch barobar, akademiklarning gonorari 2-martadan ziyyod oshirilgani, ilmiy darajaga ega ilmiy xodimlarning maoshiga 60 foizgacha ustama haq to'lash tizimi joriy etilgani buni tasdiqlaydi.

Fanlar akademiyasi a'zolarining ijtimoiy-maishiy sharoitini yaxshilash, sog'lig'ini tiklash bo'yicha ham tizimli chora-tadbirlar amalga oshirilmogda. Tizimda faoliyat ko'sratayotgan tadqiqotchilar uchun imtizozi asosda kvartiralalar ajratildi, oilali yosh doktorlantardan bepul uy-joylar bilan ta'minlandi.

Akademiyaning nufuzli xalqaro tashkilotlar va rivojlangan davlatlarda ilmiy markazlar bilan hamkorligi kuchayib, ular bilan birgalikda amalga oshirilayotgan ilmiy tadqiqotlar ko'larni ishbaror kengaydi.

Stajyor-tadqiqotchilar instituti qayta tiklanib, iste'dodli yosh tadqiqotchilarini tayyorlash sifati yaxshilandi. Hozirgi paytda O'zbekistonda ilmiy faoliyat bilan shug'ullanayotgan 30 mingdan ortiq tadqiqotchilarning yarmidan ortig'ini aynan yoshlar tashkil etayotgani sohaning kelajagi ishonchli qo'llarda ekanidan dalolat beradi.

Davlatimiz rahbari mamlakatning ertangi istiqboli, taraqqiyoti ilm-fanga bog'liq ekanini juda yaxshi angaydi. Zero, Prezident Shakvat Mirziyoyevning o'zi ham ziyorolar olasidani, oly dargohdan yetishib chiqqan yetuk inson. Milliy tariximiz yorqin iz qoldirgan birinchi va ikkinchi Renessanslar zamirida, avvalo, ilm-fan yutuqlari mujassam ekanini, bugun biz barpo etayotgani uchinchini Renessans poydevari ham, hech shubhasiz, inson kapitali, ilm-fan, innovatsiya va yangi kashfiyotlar asosida bonyod qilinishini ham davlat rahbari har bir chiqishida bot-bot takrorlaydi.

Shu bois "O'zbekiston — 2030" strategiyasi doirasida ham ilmiy va innovatsion faoliyat uchun zamonaviy infratuzilmalar yaratish, ilm-fan va ishlab chiqarish integratsiyasini mustahkamlash bo'yicha keng ko'lami chora-tadbirlar belgilab olindi. Xususan, ilm-fanga yo'naltiriladigan mablag'larning yalpi ichki mahsulotdagi ulushini 2025-yilga qadar 6-marta, 2030-yilgacha esa 10-marta oshirish rejalashirtilgan.

Bizni qovuntirgani shuki, dunyoning ayrim davlatlari rahbarlari hurmat-e'tibor, nufuz talashayotgan, ayrim siyosatchilar

va siyosat markazlari o'z manfaatlari yo'lida Yer yuzini qonga botirayotgan bir pallada bor imkoniyatini, salohiyati, vaqt va mablag'ini ta'llim, ma'rifatni rivojlantirish, qo'llab-quvvatlash, ilm-nurini taratishga safarbar etish hammaning ham qo'llidan kelavermaydi.

2016-yilning so'nggi kunlari hech yodimizdan ko'tarilmaydi. Endigina saylangan Prezident Shakvat Mirziyoyev birinchi bo'lib ilm ahli, akademiklar bilan uchrashub, muloqot qilgan edi. Ushbu tarixiy uchrashuvda akademik olmlar kadrlar tayvorlash sifatini yaxshilash, fundamental yo'nalishlarni rivojlantirish, akademiklarni maktabini yaratish, yetakchi olmlar salohiyati va tajribasidan samarali foydalansin yuzasidan takliflar berib, yillar davomida dilda tugilib qolgan o'y-fikrлari bilan o'rtoqlashdi. Prezidentimiz o'tgan 25-yil davomida mamlakatda katta islohotlar amalga oshirilgani, barcha sohada ulkan yutuqlar qo'liga kiritilganini e'tirof etgan holda, ayni ta'llim sifatini shiddat bilan rivojlanib borayotgan zamonaviy dunyoning yangicha talablariga moslashtirish lozimligini, bu masalalar bugun hal qilinmasa, ertaga kech bo'lishini ta'kidladi.

Bu bejiz emasdi. Dunyoga birmuncha yopiq bo'lgan mamlakat mikrobiologiya, sotsiologiya fanlarini rivojlantirishdan tortib tog'-kon sanoga tizamnaviy texnologiyalarni jab etish, inson resurslarini o'rganish, innovatsion texnologiyalar taraqqiyotida yangi zamonaviy yo'nalishlar, investitsiyavli dasturlarni yaratishda taraqqiy etgan dunyodan ancha olida qolib ketgandik. Mazkur uchrashuv olimalarimizga rag'bat, ilm-fan rivojiga ishonch bag'ishladi.

Rad etib bo'limas haqiqat shundaki, taraqqiyotning tamal toshi ham, mamlakatni qudrati, millatni buyuk qiladigan kuch ham ilm-fan, ta'llim va tarbiyadir. Ilm-ma'rifat — insonni kamolotga yetaklovchi, unga najot beruvchi buyuk ne'mat. Imom Buxoriyning "Dunyoda ilmidan boshqa najot yo'q va bo'lmagay" degan fikrleri yoshlarning o'z salohiyatini namoyon qilishi uchun zarur sharoitorlar yaratishdan iborat", deya bot-bot ta'kidlab kelishi bejiz emas.

Darhaqiqat, dunyo shiddat bilan o'zgarib, bargororlik va taraqqiyotga rxana soladigan turli yangi tahdid va xavflar paydo bo'layotgan bugungi kunda ma'naviyat hamda ma'riffatga, axloqiy tarbiya, yoshlarning bilim olish, kamolga yetishga intishliga e'tibor qaratish har qachongidan ham muhim. Aynan ta'llim va ma'rifat bashariyat farovonligining asosiy omillardan hisoblanadi, insonlarni ezzulklikda davlati, saxovatlari, sabr-qanoatlari bo'lishtga undaydi.

Keyingi yillarda Yer yuzida keskin geosiyoysi o'zgarishlar ro'y berdi, xalqaro miqyosda xavfsizlik va bargororlik tizimi izdan chiqmoqda. Globalashuv jarayonining tobora shiddatli tus olishi nafaqat insoniyat imkoniyatlarini kengaytirmaoqda, balki ziddiyatlarning keskinlashuvni, rivojlanishni va qolq davlatlar o'rtaisdagi tafovutning o'sishiga olib kelmoqda. Buning oqibatini tinchlik va bargororlikka rxana solayotgan, mohiyati va ko'laligiga ko'ra transmiliy xususiyatiga ega turli xattiharakatlar sodir etilmoqda. Bularning bari ilmsizlikdan, ma'rifatiga e'tiborning yo'qligidan.

Olimlarning hisob-kitobiga ko'ra, dunyoda har yili harbiy xarajatlarning umumiy miqdori atrof-muhitni saqlash uchun zarur bo'lgan xarjga nisbatan 5 baravar ko'p bo'lmoga. Dunyoda qurollashun yoygasiga zo'r berilayotgan, ayrim davlatlarning yadro quroli qo'llash bilan ochiq dag'dag'a qilayotgan, jahonda vayronkor quror-yarog'lar ishlab chiqarish va xarid qilish uchun yiliga o'rtaча 2 trillion dollarдан ortiq mablag' sarflanayotgan bir pallada O'zbekistonda ilm-fanga homiylik ko'satilmoqda, sohaga ulkan mablag'lar saqlanmoqda.

Hech kim bir haqiqatni inkor etolmaydi. Dunyonim nima qutqaradi? Albatta, ilm-fan va yana bir bo'lm-fan. Shakvat Mirziyoyev davlat rahbari sifatida ishni boshlagan kunlardan oq mustabid tuzum davridan va bir necha o'n yilliklar davomida o'tib kelayotgan mavjud muammo hamda o'zibolarchilik kayfiyatida yo'l qo'yilgan xato va kamchiliklarni ro'yirost ko'tarib, ularni tez fursatda, adolatli hal qilishga kirishdi. Buni zahmatkash va ilm-ma'rifatga tashna xalqimizning eng o'rqli muammosi bo'lib kelgan o'zligini tiklash va kelajak avlodlar manfaati uchun to'liq saqlash, diniy e'tiqodi hamda so'z erkinligidek qalitsi va zalvarli mavzulardagi turli cheklow hamda sun'iy to'siqlarni bartaraf etish maqsadida boshlangan keng qamrovli islohotlarda

ham yaqqol ko'rish mumkin. Mamlakatimizda har bir sohada amalga oshirilgan islohotlar mohiyatida xalqimizning ma'naviy-ma'rify, ilmiy-madaniy yuksalishiga, milliy o'zligini idrok qilishiga, qaddini tiklab, qadrini angloshiga ustuvor ahamiyat qaratilib, shu asnodda mamlakat va elning iqtisodiy, ijtimoiy taraqqiyotini yangi bosqichiga ko'tarish muddasi mujassam bo'ldi. Buning samarasida esa xalqimiz o'z tarixida necha bor bositib o'tgan noyob hodisa — Renessans — uyg'onish, qayta tiklanish, yuksalish bosqichiga erishayotgani ham dunyo hamjamiyati tomonidan e'tirof etilayotgan haqiqat.

Yurtimizda ilm-fan, ma'rify sohada keyingi yillarda amalga oshirilgan o'zgarishlar va erishilgan yutuqlar chindan ham avvalgi yo'qotilgan yillar o'rnni to'ldirdi, desak, mubolaga bo'lmaydi. Bu e'tirof xalqimiz tomonidan alohida quvchon bilan bildirilmoqda. Haqiqatan, ta'llim, ilm-fan sohasidagi kemtiklik, ta'bir joiz bo'lsa, jarohat o'rninginti bitishi uchun malham, imkoniyat beridi.

Yangi O'zbekiston rahbari nufuzli xalqaro va mintaqaviy tashkilotlarda barcha soha qatorni ma'naviy-ma'rifiy masalalarga o'id tashabbuslari ham dadil o'rtaqga qo'yimoqda. Mamlakatimiz tomonidan BMT Bosh Assambleyasining 72-sessiyasida "Ma'rifat va diniy bag'rikenglik" rezolyutsiyasini qabul qilish bo'yicha ilgari surilgan tashabbus xalqaro jamoatchilik tomonidan keng qo'llab-quvvatlandi va hayotga tabib etilmoqda. Bu xayriy tashabbusning ezgu samarasini butun dunyo ahli o'z taqddirida ko'rishiga shubha yo'q.

Bugungi modernizatsiya jarayonlari, islohot va o'zgarishlar natijadorligi mabkab ta'llimiga, yangi avlod kadrlarini yetishirish masalaliga o'id tashabbuslari ham Prezidentimiz tomonidan BMT Bosh Assambleyasining 72-sessiyasida "Ma'rifat va diniy bag'rikenglik" rezolyutsiyasini qabul qilish bo'yicha ilgari surilgan tashabbus xalqaro jamoatchilik tomonidan keng qo'llab-quvvatlandi va hayotga tabib etilmoqda. Nega? Chunki agar kelajak bizga tegishli bo'lsin, desak, avvalo, e'tiborimizni, ilm-fanning, ta'llimning rivojanishiga qaratishimiz kerak. Faqat shu orqaligina yana biz dunyoning eng

shunda ham bir dunya qog'ozlardan ortib, o'qvuchilar uchun vaqt ajratolmay qolardi. Bahor boshlanishi bilan yana dala yumushlariiga jalb qilinardi. Bundan tashqari, obodonlashtirish, qurilish ishlariha ham "dastyorlik" o'qituvchilarining zimmasida edi. Bu xizmatlari uchun esa arzimagan maosh to'lanardi. Muallimning obro'y, sha'ni, qadri hammingadar baholangan tufayli aksariyat o'qituvchilar ishlari tashlab boshaq sohalarga o'tib ketdi. Tizimda erkak o'qituvchilar deyarli golmadi. Ta'llim sifati va samaradorligi, o'qituvchilarning sifat tarkibi ham shunga mutanosib edi.

Endi mamlakatimiz yangi davrga qadam qo'yi. O'qituvchi barcha yumushlariдан ozod etildi. Uning oldida faqat yosh avlodiyet yetuk va komil inson qilib tarbiyalash vazifasi qo'yilgan. 2022 — 2026-yillarga mo'ljalangan O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasida to'linchi ustuvor yon'yalish aynan ta'llim sohasini, inson kapitalini rivojlantirishga qaratilgan.

Maqsad o'z yiliga. Ammo zamonaviy o'qitish tartib-taomillarini joriy qilmas ekamiz, bugungi raqobatdosh dunyoda ortda qolib ketamiz. Shundayda ekan, Prezidentimiz ham sifatli va zamonaviy mabkablarini barpo etish, ham talabga javob beradigan o'qitish metodikasini yaratish vazifasini qo'ymoqda. Nega? Chunki agar kelajak bizga tegishli bo'lsin, desak, avvalo, e'tiborimizni, ilm-fanning, ta'llimning rivojanishiga qaratishimiz kerak. Faqat shu orqaligina yana biz dunyoning eng

Bugun yangi O'zbekistonda yangi Uyg'onish ma'rifat mash'ali ko'tarildi. Prezidentimizning uchinchini Renessans poydevari quraypmiz, degan so'zlari bugungi yan-gilanishlar, o'zgarishlarda o'z nishonalarini ko'satmoqda. Renessans — uyg'onish ma'rifati, yangi taraqqiyotning umummilliy harakati. U millat tafakkuridagi tarqoqliki bartaraf etib, uni yaratuvchi kuchga, qadratli to'qiniga aylantirildi. Biz bugun hayotimizda ana shu to'qin epkinlarini sezmoqdamiz, unga kuch berish esa har birimizga bog'liq.

taraqqiy qilgan jamiyatiga aylanishimiz mumkin.

Qaysiq davlat yuksak taraqqiyotga erishgan bo'lsa, bu faqatgina ta'llimga e'tibor, ilm-fanni rivojlanishiga samarasida sodir bo'lganiga tarixda misollar ko'p. Demokratik jamiyat asosi bo'lgan ta'llim islohotlarni, taraqqiyotni targ'ib qiladi va innovatsiyalarga yo'l o'chadi. Insoniyat faqat bilim tufayligina ko'notning kengligini va uning atomlarda mavjudligi sirini o'rganishga muvaffaq bo'lgan. Agar ilm insoniyatning intellektual salohiyatini o'chishiga yordam bermaganida edi gravitatsiya, lazer yordamida boshqariladigan jarrohlik muolajalar, innovatsiyaliviy boshqaruv, raqamli texnologiyalar va boshqa ilg'or hayotiy ko'nikmalar bo'lgasdi.

Bugun dunyo sifatli ta'llim va ilm-fan rivojiga shu darajada muhtojki, taraqqiyot darvozalari endi faqat ular yordamida ochilishi ayon bo'lib goldi. Prezidentimiz Shakvat Mirziyoyev Oliy Majlis va O'zbekiston xalqiga Murojaatnomasida 2023-yilga "Insonga e'tibor va sifati ta'llim yili" deb nom berishni taklif etib, "Ta'llim sifati va samaradorligi, o'qituvchilarning sifat tarkibi ham shunga mutanosib edi.

Bugun komil ma'lumlik bilan aytish mumkinki, mamlakatimizda ta'llimga e'tibor, akademik ilm-fanni rivojlanishiga masalasi konstitutsiyavli asosga ega bo'ldi. Eski tahrirdagi Konstitutsiyasi ta'llim so'zi faqat 2-marta qo'llanilgan bo'lsa, yangi tahrirdagi Asosiy Qonunimizda 20-marta, ya'ni 10 barobar ko'proq ishlataligani unga kuchitirishga shubha yo'q.

Zotan, ma'rifatiga, ilmiga o'qituvchilar bilan aytish mumkinki, mamlakatimizda ta'llimga e'tibor, akademik ilm-fanni rivojlanishiga masalasi konstitutsiyavli asosga ega bo'ldi. Eski tahrirdagi Konstitutsiyasi ta'llim so'zi faqat 2-marta qo'llanilgan bo'lsa, yangi tahrirdagi Asosiy Qonunimizda 20-marta, ya'ni 10 barobar ko'proq ishlataligani unga kuchitirishga shubha yo'q.

Bugun yangi O'zbekistonda yangi Uyg'onish ma'rifat mash'ali ko'tarildi. Prezidentimizning uchinchini Renessans poydevari quraypmiz, degan so'zlari bugungi yan-gilanishlar, o'zgarishlarda o'z nishonalarini ko'satmoqda. Renessans — uyg'onish ma'rifati, yangi taraqqiyotning umummilliy harakati. U millat tafakkuridagi tarqoqliki bartaraf etib, uni yaratuvchi kuchga, qadratli to'qiniga aylantirildi. Biz bugun hayotimizda ana shu to'qin epkinlarini sezmoqdamiz, unga kuch berish esa har birimizga bog'liq.

Qalandar ABDURAHMONOV, akademik.

SO'Z — ISHTIROKCHILARGA

Shundan kelib chiqib, Qonunimiz chilik palatasida ilk bo'lgan qutqaradi.

Shuningdek, Spiker yoshlarni parlamentda faoliyati va qonun ijodkorligining barcha bosqichiga jab etish, qonun ijodkorligi faoliyati sifatini oshirish yuzasidan yangi va ustuvor yo'nalishlarni belgilashda ularning qo'llab-quvvatlanishiga qaratishda qanday inson bo'lib kamolga yetishi bilan bog'liq. Buning asosiy vazifamiz — yoshlarning o'z salohiyatini namoyon qilishi uchun zarur sharoitorlar yaratishdan iborat", deya bot-bot ta'kidlab kelishi bejiz emas.

Afsusi, sayoramizda barcha balo ilmsizlik va jaholat ortidan kelyapti. Prezidentimiz Shakvat Mirziyoyev ham o'z chiqishlarda "Sayyoramizda ertangi kuni, farovonligi farzandlarimiz qanday inson bo'lib kamolga yetishi bilan bog'liq. Buning asosiy vazifamiz — yoshlarning o'z salohiyatini namoyon qilishi uchun zarur sharoitorlar yaratishdan iborat", deya bot-bot ta'kidlab kelishi bejiz emas.

Uchrashevda siyosiy partiyalarning Qonunchilik palatasidagi fraksiyalari rahbarlari ham so'za qo'yilish, bugungi kunda qonun ijodkorligi, nazorat-tahsil tadbirlari, fraksiyalarning tomonidan ilgari surilayotgan yangi g'oyalari, tashabbus va takliflar haqida keng ma'lumot berdi.

Bundan etib berilganidek, o'tgan qisqa davrda

yoshlarga bo'lgan e'tiborni yangi bosqichiga ko'tarish imkonini berishi qaydi etildi.

Shuningdek, Spiker yoshlarni parlamentda faoliyati va qonun ijodkorligining barcha bosqichiga jab etish, qonun ijodkorligi faoliyati sifatini oshirish yuzasidan yangi va ustuvor yo'nalishlarni belgilashda ularning qo'llab-quvvatlanishiga qaratishda qanday inson bo'lib kamolga yetishi bilan bog'liq. Buning asosiy vazifamiz — yoshlarning o'z salohiyatini namoyon qilishi uchun zarur sharoitorlar yaratishdan iborat", deya bot-bot ta'kidlab kelishi bejiz emas.

Uchrashevda siyosiy partiyalarning Qonunchilik palatasidagi fraksiyalari rahbarlari ham so'za qo'yilish, bugungi kunda qonun ijodkorligi, nazorat-tahsil tadbirlari, fraksiyalarning tomonidan ilgari surilayotgan yangi g'oyalari, tashabbus va takliflar haqida keng ma'lumot berdi.

Bundan etib berilganidek, o'tgan qisqa davrda

va 189 ming nafar mabkab bitiruvchisining bandiligi ta'minlandi.

Uch

IQTISODIY YUKSALISHNING MUHIM BAROMETRI

Statistik ma'lumotlarga ko'ra, so'nggi yetti yilda mamlakatimiz iqtisodiyotining o'sish sur'ati o'rtacha 5,9 foizni tashkil etdi. Bu davlat jadal rivojlanayotganini ifodalaydi.

Keyingi paytlarda sanoatni isloq qilish O'zbekiston taraqqiyotining asosiy yo'nalişlaridan biriga aylandi. Tizimdagi muammolarni bosqichma-bosqich bartaraf etish maqsadida Hukumat tonomidan 2016 – 2021-yillarda milliy sanoatni rivojlantirish konsepsiysi asosida bazaviy tarmoqlarni rivojlantirish dasturlari hayotga tattib etilgani o'z samaralarini berdi.

Nuqtai nazar

Mamlakat yalpi ichki mahsulotda sanoatning ulushi 19,5 foizdan 27,4 foizga, qurilish ulushi 5,6 foizdan 6,7 foizga oshdi. Bu davda islab chiqarishning o'sishi 33 foizdan, islab chiqarish sanoatida esa 43 foizdan ortdi. Eksportni rag'baltanirish, tayyor mahsulot turlarini kengaytirishga jiddiy e'tibor qaratildi. Bu besh yil davomida islab chiqarish mahsulotlari eksportini (oltin eksportidan tashnih) 64,7 foizga ko'paytirish imkonini berdi. Yengil sanoatda ham yutuqlarga erishib, paxta xomashyosi eksportidan gazlama islab chiqarish, keng turdag'i to'qimachilik mahsulotlari tayorlash va tishik modeliga o'tildi.

Kichik biznes hamda xususiy tadbirkorlik iqtisodiyoti rivojlantirish, aholi bandligi va daromadlarini oshirishning haqiqiy omili hisoblanadi. 2021-yilda kichik va o'rta biznesning ulushi respublika ichki mahsulotidagi 54,9 foizni tashkil etdi. Taqqoslash uchun: rivojlangan mamlakatlar yalpi ichki mahsulotida kichik va o'rta biznesning ulushi 50 – 60 foizlik ko'satikchada bo'ladi.

Mamlakatning eksport salohiyati hamda investitsiyaviy jozibadorligini oshirishga qaratilgan va 2022 – 2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistoning tarraqiyot strategiyasi doirasida iqtisodiyotda jiddiy o'zgarishlar davom etmoga.

Hujjat turli imtiyozlarni joriy qilish orqali mamlakatda qulay sarmoyaviy muhitni yaratishni nazarda tutadi. Shu tariqa, O'zbekiston yaqin besh yil ichida 120 mld. dollarlik sarmoya jabol etishni rejalashtirmoqda, uning 70 mld. dollari xorijiy sarmoyadir.

Shu bilan birga, energetika, transport, suv xo'jaligi, kommunal xizmatlar hamda sog'liqni saqlash, ta'l'm va ekologiya ustuvor yo'nalişlar sifatida belgilangan. Mamlakatimiz ayrim hududlarining Hindiston, Xitoy va Rossiya bilan sherkligini mustahkamlash, eksport geografiyasini 115 tadan 150 tagacha kengaytirish, shuningdek, turizm, transport, axborot va boshqa xizmatlar eksportini 1,7 barobarga oshirishga alohida e'tibor qaratilmoqda.

Yangi iqtisodiy konsepsiya doirasida O'zbekiston besh yil ichida yalpi ichki mahsulot hajmini 100 mld. dollarga, eksportni ikki baravar oshirib, 30 mld. dollarga, yalpi ichki mahsulotidagi xususiy sektor ulushini esa 80 foizga yetkazish niyatida. 2030-yilga borib O'zbekiston daromadi o'rtaqchadan yuqori bo'lgan davlatlar qatoriga kirishni rejalashtirish.

O'zbekiston iqtisodiyotining asosiy ustunligi nimada?

O'zbekiston iqtisodiyotining asosiy ustunligi uning doimiy o'zgarish turadigan tashqi muhitga tez moslasha olishidir. Jahan bankingi prognozlariga ko'ra, O'zbekistonda 2023-yilda iqtisodiy o'sish 5,1 foizni tashkil etdi va keyingi ikki yilda 5,4 va 5,8 foizgacha tezlashadi. Bu – Yevropa va Markaziyo Osiyo xususiy sektor ulushini eng yuqori ko'satikchida.

Mamlakatimiz iqtisodiyoti uchun jo'yib tendensiylar qatoriga oltin, tabiiy gaz va misqa jahon narxlarining ehtimoliy oshishi, shuningdek, mamlakatda islab chiqarish unumdorligining yuqori o'sishi kiradi, bu esa tarkibiy o'zgarishlar bilan qo'llab-quvvatlanishi mumkin.

"Forbes" tahlilchisi Kennet Rapozaning

TASHABBUSLI BYUDJET

BOG'CHA ENDI YANGI QIYOFADA

So'nggi yillarda maktabgacha ta'l'm tizimida katta islohotlar amalga oshirilmoxda. Bu jarayonda mazkur muassasalar xodimlari malakasini doimiy oshirib borish, moddiy-teknika bazasini mustahkamlash ishlariha ham alohida e'tibor qaratilayotir.

Karmana tumanining Mirsaid Bahrom nomidagi mahallada joylashgan 7-davlat maktabgacha ta'l'm tashkiloti (DMTT) "Tashabbusli byudjet" loyihasi taqdirmi qilgan imkoniyat tufayli mutlaqo yangi qiyofa kasb etdi.

— Muassasamiz 1991-yilda qurilgan, — deydi tashkilot mudurasi Nodira Hakimova. — Qarangki, oradan o'ttiz yil o'tib'ishish tizimiha mirdan chiqaridi. Albatta, bu vaqt ichida aholi va bolalar soni oshib, 140 o'rinci bog'cha mahallamizning bola o'miga bolgan ehtiyojni qanoatantirolmox qolgandi. Bugun "Tashabbusli byudjet" loyihasi doirasida muassasamiz rekonstruksiya qilindi.

DMTT o'chilish marosimida kattidanganidek, tashabbusli loyihalari, asosan, ichki yo'llarni ta'mirlash, maktab va bog'chalarning shart-sharoitini yaxshilash va boshqa ko'plab ijtimoiy muammolarni hal etishga qaratilayotgan aholining kayfiyatini ko'tarmoqda.

Temur ESHBOYEV
("Xalq so'zi").

Xalq so'zi
Narodnoe slovo

MUASSISLAR:
O'zbekiston Respublikasi Oly Majlis
Qonunchilik palatasini Kengashi
O'zbekiston Respublikasi Oly Majlis
Senati Kengashi

Gazetamiz haqidagi ma'lumotlarni yuklab olish uchun QR-kodini telefoningiz orqali skener qiling.

TELEFONLAR:
Devonxonha 71-259-74-51; ko'ribiyat 71-259-74-53;
e'lonlar 71-259-74-55.

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar tariz qilinmaydi va
muallifga qaytarilmaydi.
Gazetaning yetkazib berilishi uchun obunani rasmiylashtirgan
tashkilot javobiga.
Gazeta tahririyat kompyuter markazida teridil hamda operator
A. Ismailov tonomidan salibalandi.
Gazetaning poligrafik ijhatida sifati chop etilishiga "Sharq" nashriyot
matbaa aksiyadorlik kompaniyasi mas'ul.
Bosmaxona telefoni: 71-233-11-07.

"Sharq" nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasi. Korxona manzili:
Buyuk Turon ko'chasi, 41. O'ZA yakuni — 23.25 Topshirildi — 03.25
1 2 3 4 5 6

2023-yil 19-dekabr

Mushohada

MAMLAKATNING BUNYODKOR KUCHI

O'zbekistonda yoshlarning chuqr bilim egallashi, kasb-hunar o'rganishi, o'zlarini tanlagan mutaxassislik bo'yicha olyi ta'l'm muassasalarida tashkil olishi, iqtidorlarini keng namoyon qilishi uchun barcha shart-sharoit yaratilgan. Ayniqsa, keyingi yillarda olyi ta'l'm tizimida amalga oshirilgan yangilanishlar navqiron avlodga yuksak parvoz uchun qanot bo'lmoxda. Xususan, olyigohlarga davlat granti asosida qabul kvotalarining ko'paytilishi, qizlar uchun alohida davlat grantlarning joriy etilishi, o'qishga kirishning soddalashtirilishi, o'quv jarayonlarida kredit-modul tizimiga o'tilishi olyi ta'l'm jozibadorligini yanada oshirdi.

Qirg'izistonning Cho'lonponota shahrida sambo bo'yicha kattalar o'rtaida o'tkazilgan jahon kubogi bahslarida talabamiz Kosiyat Masharipova 80 kg. vazn toifasida kumush medalga, 23-sentabr — 8-oktabr kunlari Xitoyning Xanchjou shahrida tashkil qilin-gan XIX yoxgi Osiyo o'yinlarida talabamiz Irixson Qurbonboyeva dzyudo sport turi bo'yicha muvaffaqiyati ishtirok etib, bronza medalgida sazovor bo'lgani so'zimiz isbotidir.

"Kreativ ta'l'm va innovatsiya — Yangi O'zbekiston taraqqiyotining asosi" shiori ostida o'tkazilgan "InnoWeek — 2023" innovatsion g'oyalari hafqali doirasida "Innovatsion g'oyalari yetakchisi" ko'krak nishoni g'olibilar ham e'lon qilindi. Ushbu tanlovda respublika miqyosida 504 ta loyiha ko'rish chiqilgan bo'lib, yakunida Respublika komissiyasi a'zolari tomonidan har bir hududdan eng munosib 14 nafar nomzod "Innovatsion g'oyalari yetakchisi" ko'krak nishoni sovordinor deb topildi. Shular orasida filialimiz Dasturiy injirining kafedrasi o'qituvchisi Bekmurod Xo'jamurovatning ham borilg'i jamoamiz uchun ulkan sharaf.

Ayonki, yoshlar masalasi hamisha dolzbar bo'lgan. Yosh avlodning mavjud muammolari o'z vaqtida hal etilib, orzu-niyatlari ro'yobi uchun quaylumintilish hamda tadbirkorlarga xayriyolik. Bu esa ularning har birida, shuningdek, umumiy maydonda ham investitsiyaviy jozibadorligini oshirdi.

Xususan, keyingi o'zida mintaqaga mamlakatining o'zaro investitsiyalarini hajmi deyarli 6 baravarga, to'g'ridan-to'g'ri xorijiy sarmoyerlari o'sishi esa 45 foizga ortdi. Mintaqaga mamlakatining umumiy ichki mahsuloti 40 foizga ko'paydi. Tovar aylanmasi 2,5 barobardon ziyod oshdi. Bundan tashqari, ichki mintaqadagi turizm ko'satikchilarini deyarli 2 barobar ortdi.

Demak, iqtisodiyot Markaziyo Osiyo taraqqiyotining muhim barometri bo'lib xizmat qilmoqda. Shubhasiz, kuchi iqtisodiy o'sishga erishish O'zbekiston va u orqali butun Markaziyo Osiyoning obro'sini va geosiyosiy salmog'ini sezilarini darajada oshiradi.

Yaqinda BMT tonomidan o'tkazilgan innovation faoliyati mamlakatlarini aniqlash bo'yicha tadqiqotda O'zbekiston innovatsion salohiyat nuqtayi nazaridan yaxshi rivojlanish mamlakatlar qatoriga kiritilgan va u xalqaro savdo-iqtisodiy aloqalarini yanada kengaytirishga harakat qilayotganining e'tirofi ham bu fikrning yaqqol isbotidir.

Muhiddin PO'LATOV,
Samarqand iqtisodiyot va servis instituti rektori.

barqarorlik xavfi o'racha bo'ladi. Islohotlarning keyingi bosqichi davlat korxonalarini va moliya sektor, qishloq xo'jaligi uchun mo'ljalanganmagan yerlarni xususiyashtirish va qishloq xo'jaligidagi islohotlar kabi anche murakkab muammolarni hal qilishga qaratilgan. Ushbu sa'y-harakatlar iqtisodiy o'zgarishlar, iqtisodiy o'sishni qo'llab-quvvatlash va ish o'rinnarini yaratish uchun muhim ahamiyatga ega.

Eng asosiyisi, 2017-yilden buyon O'zbekiston hukumati iqtisodiyotini liberallashtirish bo'yicha olib borayotgan islohotlar biznes yurishit yo'lidagi xorijiy valyuta konvertatsiyasi yetishmasligi, yuqori import bojralari va soliq stavkalari kabi cheklowlarni bartaraf etmoqda.

Maqbullashtirish va to'siqlarni bartaraf etish zarurati

Xalqaro ekspertlar ham O'zbekiston hukumatiga davlatning iqtisodiyotdagi rolini maqbulashtirishni davom ettirishni va xususiy sektorni rivojlanishga maqsadida qol-to'siqlarni bartaraf qilishni tavsiya etmoqda.

Mazkur cheklowlarni tugatishga qaratilgan chora-tadbirlar quydigalarni o'z ichiga oladi: investitsiya muhitini yaxshilash, soliq ma'muriatchiligidagi islohotlarni to'liq amalga oshirish, Davlat byudjeti operatsiyalarining, ayniqsa, davlat korxonalariga beriladigan samarasiz yashirin subsidiyalarga nisbatan shaffofigini ta'minlash;

yerdan foydalishan bo'yicha huquq hamda sanoat, xizmat ko'satish va qishloq xo'jaligidagi mulkka egalik qilish huquqini isloh etish, davlat

INTILISH

BIOLOGIK FAOL QO'SHIMCHALAR ISHLAB CHIQARILMOQDA

Joriy yilning dastlabki uch choragida Qashqadaryo viloyatining Kitob tumanida 1022,0 milliard so'milik sanot mahsulotlari ishlab chiqarildi. Bu o'tgan yilning shu davri bilan qiyoslaganda o'sish sur'ati 118,8 foizga yetganini anglatdi. Ushbu ko'satikch bo'yicha Kitob tumanini viloyat huddudlari orasida birinchi o'rinda qayd etilgan ham e'tibora molik.

Darhaqiat, so'nggi yillarda tumanda qurilish materiallari, tikuv-trikotaj, oziq-ovqat sanoati mahsulotlariidan tortib, dori-darmon ishlab chiqarishgacha bo'lgan yo'nalishlarda ko'plab loyihalarni amalga oshirildi.

Hudduda faoliyat yuritayotgan "Kifti-ob dor-daramon" mas'uliyati qurilishgacha qaratilgan.

— Korxonamiz faoliyat boshlaganiga ko'p bo'limdi, — deydi MChJ rahbari Sardor Bobomurodov. — Bu yerda zamonyavi texnologiyalar asosida bir necha turdagi dor hamda biologik faol qo'shimmchlarni ishlab chiqarish imkoniyati majjud. Ayni paytda 10 turdagi biologik faol qo'shimmchlarni ishlab chiqarishni o'zlashtirdik. Mahsulot, asosan, ichki bozorga yetkazib berilmoqda, shuningdek, qo'shni davlatlarga ham eksportni yo'lg'a qo'yish bo'yicha ishlar obil borilayapti.

Tadbirdorning qo'shimmcha qilishicha, kelgusida korxonada ishlab chiqarilayotgan mahsulot turini ko'paytirish, quvvatini yanada oshirish ko'zda tutilgan.

Jahongir BOYMURODOV
(Xalq so'zi').

MANZILIMIZ:
100066,
Toshkent shahri,
Islam Karimov ko'chasi, 55-uy.
Navbatti muharrir R. Sherqulov.
Musahih S. Islamov.